

Štev. 203,
Lienz, 2. IX. 1946.

NOVICE

Ponedeljek,
Sv. Štefan, kralj.

Every inhabitant of the camp will appreciate the loss that the UNRRA team has suffered in the death of Group Captain Ryder Young. It is impossible to find words adequate to describe this loss. He was for us not only a director who had a deep and sympathetic understanding for all our problems; he was also a fellow member of UNRRA of whom we could always be proud; an officer of the Royal Air Force under whom it was an honour to serve; and a friend who never failed to help us whatever our troubles.

Group Captain Ryder Young served for thirty-two years in the Royal Air Force. He devoted his whole-hearted energies to the service. When he left last year he searched for another work to which he could devote himself. During the time that he was at Lienz he gave every hour of every day to the camp, refusing to rest. He died as he lived, working for others.

UNRRA Team Lienz.

Vsak taboriščnik bo znal ceniti izgubo, ki je zadela UNRRA-ino uradništvo s smrtjo letalskega polkovnika Ryderja Younga. Nemo- goče je najti primernih izrazov, da bi z njimi to izgubo opisali. Pokojnik ni bil za nas samo ravnatelj, ki je kazal globoko in so- čustvujoče razumevanje za vsa naša vprašanja, marveč je bil tudi tovariš, na katerega smo bili vedno lahko ponosni. Bil je častnik kraljevih letalskih sil, pod katerim služiti je bilo častno. Bil je prijatelj, ki v nesreči nikoli ni odrekel.

Pokojnik je 32 let služil v kraljevi letalski službi. Vse svo- je junaške sile je posvetil svoji službi. Ko je lansko leto iz le- telstva izstopil, je poiskal drugo področje, kateremu se je ves posvetil. V času, ko je živel v Lienzu, je žrtvoval vsako uro dne- va taborišču, zanemarjajoč tako počitek in odmor. Umrl je, kakor je živel: pri oelu za druge.

Uradništvo UNRRA-e v
Lienzu.

V nedeljo je svet presenetila novica, da je sovjetski zunanji min. Molotov nenadno zapustil Pariz in odletel v Moskvo. Francosko zun. ministrstvo je o tem izdalo javnosti obvestilo, v katerem je rečeno, da bo nameravana konferenca štirih velikih v ponedeljek odpadla, ker je Molotov odpotoval v Moskvo. Izjava pravi, da Molotovljevo potovanje v Moskvo ni posebno važno in da se bo vrnil, ko bo s svojo vlado pre-tresel mednarodni položaj.

Pariška poročila naglašajo, da je sestanek štirih zunanjih ministrov zato odpovedan, ker namestniki zun. ministrov s svojim delom niso dosegli tistega napredka, da bi bilo zasedanje štirih ministrov že zdaj potrebno. Bržkone bo zasedanje štirih velikih, takoj, ko se Molotov vrne iz Moskve, kamor ga je bil poklical maršal Stalin, da mu poroča o delu mirovne konference. Moskovska radijska postaja v svojem poročilu ni povedala vzroka, zakaj je Molotov odpotoval iz Pariza.

Druga poročila o pariški mirovni konferenci pa slikajo položaj tako-le: Pariška konferenca stopa v šesti teden. Čeprav je bilo na njej doslej mnogo težav in mnogo nasprotij med vzhodom in zahodom, bi se iz zadnjih poročil dalo posneti več upanja. Seja štirih zunanjih ministrov ni bila odložena zaradi nenadnega Molotovljevega odhoda, pač pa zato, ker so namestniki zun. ministrov v obravnavanju 230 sprememb k mirovnim pogodbam napravili take sklepe, da seja zun. ministrov ni še nujna. Res je, da vsi diplomatski krogi Molotovljev odhod različno tolmačijo. Vendar je upati, da bo glavni vzrok ta, da je Molotov želel zvedeti Stalinovo misel o bodočnosti Nemčije, ker bo zdaj tudi to vprašanje prišlo na dnevni red. Trdno pričakujejo, da se bo Molotov v prihodnjih dneh vrnil in da bo nato po navodilih, ki jih bo dobil v Moskvi, stališče Sovjetske zveze na mirovni konferenci bolj prožno. Nekateri tudi trdijo, da je Molotov zato odpotoval v Moskvo, da bi od Stalina slišal zadnjo besedo Sovjetske zveze o Trstu.

V zvezi z zakulisnimi spletkami in Molotovljevimi odhodom je zanimiva tudi tale novica iz Pariza: Ko je francoska javnost in vlada obhajala praznik osvoboditve Pariza izpod nemške okupacije, sta se te uradne slovesnosti udeležila tudi zastopnik Sovjetske zveze Molotov in zastopnik Ukrajine Manuilski. Sedla sta na svoje prostore, ki so jim bili odkazani na Byrnesovi strani na vladni tribuni. Še preden pa se je slovesnost začela in še preden je Bidault začel svoj slavnostni govor, sta Molotov in Manuilski vstala, zapustila tribuno in odšla k avtomobilu. Nenadni odhod teh dveh državnikov je med navzočimi povzročil splošno začudenje.

KAJ SE PRIPRAVLJA V GRČIJI ?

Včeraj, v nedeljo 1. sept., je bilo na Grškem ljudsko glasovanje, ki naj bi odločilo, ali bo Grčija republika ali monarhija, kakor tudi o tem, ali naj se grški kralj Jurij vrne v domovino, ali ne. Kakor poroča grško ministrstvo za javni mir, je glasovanje po vsej Grčiji poteklo v najlepšem redu in popolnem miru. Kakih spopadov ni bilo nikjer, razen nekaj manjših med komunisti in orožništvom v neki tesalski vasi. Vendar pa so tudi v tej vasi volitve potekle mirno. Odstotek volilcev je bil zelo visok. V Atenah je glasovalo 81 % volilcev za povratek kralja, v okolici Aten pa 80 %. Na vsem Grškem se je volitve udeležilo 60 % vpisanih volilcev. Natančni izidi pa bodo izdani šele prihodnjo sredo.

Grški min. podpredsednik Gonatas je dal javnosti to-le izjavo: Po doslej dobljenih informacijah je na vsem Grškem glasovalo 70 % volilcev za kraljev povratek na Grško. Iziđe bo kralju sporočil min. preds. Caldaris sam, ki se zdaj mudi v Parizu. V Atenah in Solunu je bilo več kot 60 % glasov oddanih za kralja, v pokrajinah pa več kot 80 %. Le na otoku Kreta je bilo 65 % glasov za republiko. Treba pa je vedeti,

da je Kreta domovina rajnega velikega grškega državnika Venizelosa, ki je bil velik nasprotnik kraljev. Vse manifestacije za zmago je vlada prepovedala. Komunisti sami trde, da so volitve v velikih mestih bile pravično izvedene in da so monarhisti res dobili večino, dasi majhno. V tem oziru bi torej na Grškem bila stvar v redu, saj se je zdelo, da bo ravno to glasovanje povod največjim notranjim homotijam. Toda javnost je zelo presenečena zaradi Reuterjevega poročila, ki prihaja iz Washingtona in razmere na Grškem tako-le popisuje:

"Ameriški uradni krogi so zelo v skrbeh zaradi grozeče oborožene vstaje, ki jo groze proti grški vladi dvigniti grški levičarji s pomočjo komunistov, kateri so v organiziranih trumah začeli prihajati čez mejo iz Albanije in Jugoslavije. Ti elementi organizirajo na Grškem gverilo, ki dobiva orožje in strelivo čez albansko mejo, bržkone iz Jugoslavije in Albanije. Grčija je vsekakor najbolj izpostavljena točka pred Dardanelami. Zato so vzhodne države smatrale za potrebno svoje poslanike odpoklicati iz Aten, spraviti ukrajinsko obtožbo zoper Grčijo pred Varnostni svet in na mirovni konferenci zahtevati popravilo grških meje. Sovjetska zveza namreč za zdaj ne vidi drugega sredstva, da bi postavila v vzhodni Evropi svoje nadzorstvo, kakor samo s tem, da skuša na Grškem uveljaviti komunistično vlado."

Kako se zahodne sile skušajo izogniti vsemu, kar bi količkaj utegnilo izzivati njihove vzhodne partnerje, najbolj dokazuje ta-le sicer majhen dogodek: V solunsko luko je priplul ameriški rušilec ter se tam zasidral. Zastopniki zavezniške komisije pa so zahtevali, da mora rušilec zapustiti luko, da ne bi njegovega obiska kdo napačno tolmačil.

TRŽAŠKO VPRAŠANJE SPET V OSPREDJU.

Prvotno je bilo določeno, da bo vprašanje Trsta obravnaval poseben pododbor. Zdaj pa nenadno prihaja iz Pariza poročilo, da bo tržaško vprašanje predloženo plenumu mirovne konference. Diplomatski krogi sodijo, da bo obravnavanje o Trstu in tržaškem vprašanju doseglo višek napetosti v tem tednu pariške konference, ki se bo začel danes. Kakor znano, so glede Trsta predloženi štirje različni osnutki. Trije so skoraj enaki, znatne razlike od vseh onih treh pa ima sovjetski osnutek. Vel. Britanija in Združene države sta se glede Trsta sporazumeli v 31 členih, Z njima je v 28 členih soglasen francoski osnutek, sovjetski pa soglaša z onimi tremi samo v 11 členih. Dasi so se doslej glede Finske dosigli sporazumni uspehi, vendar občutek napetosti na konferenci odločno traja.

= + =

ŽALNA SEJA SLOVENSKEGA TABORISČNEGA ODBORA. Včeraj ob 5 je imel slovenski taboriščni odbor žalno sejo pod predsedstvom g. Valentina Markeža. Odbor je sklenil pismeno izraziti sožalje tukajšnji upravi UNRRA-e, njenemu glavnemu stanu v Celovcu ter pokojnikovim sorodnikom v Angliji.

SOŽALJE TABORIŠČA. Takoj, ko je včeraj ravnateljev namestnik gosp. Paul Mzyk uradno objavil smrt taboriščnega ravnatelja, so narodnostni zastopniki v imenu svojih narodnostnih skupin izrazili g. Mzyku iskreno sožalje ob težki izgubi.

GOSPA DR. MERSOLOVA je začasno

prestavljena v Beljak, kjer bo lahko vsak dan obiskala svojega moža prim. dr. Meršola, ki leži v beljaški bolnišnici.

WASHINGTON. Avstrija, Italija in Grčija, ko bo UNRRA nehala dobavljati svojo pomoč, iz Združenih držav, Vel. Britanije in Kanade ne bo več dobivala podpore, ker o tem še ni nobenega sklepa. Ameriško zun. ministrstvo pravi, da se med temi tremi državami o tem vprašanju še niso začeli pogajati. Pomožni fondi Združenih držav so zdaj docela izčrpani in ameriški kongres, ki bi edini mogel skleniti novo podporo, se bo sešel šele meseca januarja leta 1947. Dotlej pa bi bila UNRRA navezana le na pomožna sredstva

Vel. Britanije in Kanade. Ameriški vladi pa ni znano, da bi se bili ti dve državi že pečali s tem vprašanjem. - Kakor poročajo, bo UNRRA zdaj začela nakupovati cenejša živila, namreč žito, mast in olje, ne bo pa več kupovala konzerv, da bo čimbolje lahko izrabila zadnje ostanke svojih denarnih rezerv.

MOSKVA. Stalin je sprejel glavnega ravn. UNRRA-e La Guardijo in imel z njim daljši pogovor. La Guardia je poslal v Washington brzojavko, v kateri ugotavlja, da UNRRA ni upravičena, da bi svoje dobave v Jugoslavijo ustavila. Te dobave je sklenil UNRRA-in svet. Kakor poroča Reuter, je La Guardia iz Moskve odpotoval v Kijev, kjer je izjavil, da bo Sovjetska zveza prihodnje leto bržkone mogla nekaj živeža dobavljati drugim deželam. V tem pogledu se pogovarja La Guardia s sovj. oblastmi. La Guardia je tudi rekel, da je bila UNRRA-ina pomoč Beli Rusiji dobro razdeljena in da zdaj tjakaj ne bo več pošiljala žita, čeprav je letos tam suša, ker bo v Sovjetski zvezi prihodnje leto bržkone dovolj žita. Pač pa bo primanjkovalo mesa in masti.

OTTAWA. Kanadski min. preds. Mackenzie King se je v nedeljo vrnil iz Londona v Kanado. Baje namerava odstopiti, s čemer se bo spremenila tudi druga kanadska vlada. To vprašanje zdaj kanadski parlamentarni krogi živahno obravnavajo.

PARIZ. Francoz Galone, ki je bil aretiran v Nizzi, je izjavil, da Hitler še vedno živi ter se pri popolnem zdravju skriva nekje na Tirolskem.

FRANKFURT. Ameriška protišpijonaža je v Stuttgartu aretirala 15 Nemcev, ki so bili člani špijonažne službe neke vzhodne velesile. Vsi aretiranci so člani organizacije "Freier Deutschland". Ta špijonažni krog je vodil neki Walter Kammarek, ki je imel predvsem to nalogo, da je nadziral gibanje ameriških čet v okolici Frankfurta.

PARIZ. Kongres franc. socialistične stranke je včeraj dokončal svoje delo. Kongres je sklenil, da je treba vsekakor ohraniti neodvisnost franc. socialistične stranke od komunistov ter se izrekel zoper zvezo z njimi.

JERUZALEM. Akcijski odbor judovske akcije je imel včeraj sejo, kjer je obravnaval vprašanje, kako naj nastopa na londonski konferenci za Palestino, ki se bo pričela prihodnji teden. Sklenil je, da Judje toliko časa ne bodo sodelovali na palestinski konferenci, dokler bo podlaga tej konferenci načrt za federativno Palestino. Vendar so sklenili, da s končno odločitvijo počakajo toliko časa, dokler ne dobe sporočila, kaj glede tega misli brit. vlada.

DANES ŠOFERSKEGA TEČAJA NE BO. Prihodnja ura bo jutri ob 18^h v garaži.

= = =

Skavtski odbor, vodstvo, roverji, izvidniki, planinke in volčiči 1. Slovanskega stega z žalostjo naznanjajo, da se je njihov pokrovitelj Director U.N.R.R.A.-e Group Captain

R Y D E R Y O U N G

1. septembra 1946 smrtno ponesrečil.

Lienz, 2. sept. 1946.

Za 1. Slovanski skavtski steg
skavtski mojster S. Zapolenko.